

Sygn. akt III KZ 33/20

POSTANOWIENIE

Dnia 25 czerwca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie **M. S.** ,
skazanego za przestępstwo z art. 207 § 1 k.k. i in.,
po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 25 czerwca 2020 r.,
zażalenia obrońcy skazanego na zarządzenie upoważnionego sędziego Wydziału V
Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w G. z dnia 6 kwietnia 2020 r., sygn.
akt V WKK (...),
o odmowie przyjęcia kasacji od wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 27 listopada
2019 r., sygn. akt V Ka (...),
na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

postanowił

**uchylić zaskarżone zarządzenie i sprawę przekazać do Sądu
Okręgowego w G. celem dalszego prowadzenia.**

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z dnia 6 kwietnia 2020 r. upoważniony sędzia Wydziału
Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w G. odmówił, na podstawie art. 530 §
2 k.p.k., przyjęcia kasacji od wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 27 listopada
2019 r., sygn. akt V Ka (...), wobec nieuzupełnienia braku formalnego kasacji w
postaci nieuiszczenia opłaty przez skazanego.

Na powyższe zarządzenie zażalenie wniósł obrońca skazanego zarzucając
naruszenie art. 623 k.p.k. oraz art. 624 k.p.k. poprzez odmowę przyjęcia kasacji
mimo braku uprzedniego rozstrzygnięcia odnośnie wniosku skazanego o zwolnienie
z opłaty od kasacji. W uzasadnieniu skarżący podniósł, że procedura karna nie

wyklucza ponownego wniosku o zwolnienie od kosztów, a Sąd powinien w pierwszej kolejności rozpatrzyć merytorycznie ponowny wniosek o zwolnienie od kosztów i dopiero, w przypadku jego nieuwzględnienia, powinien wezwać do uiszczenia opłaty od kasacji. Zdaniem obrońcy, dopiero po jej ewentualnym niewniesieniu przez skazanego, mógł odmówić przyjęcia kasacji.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego zarządzenia.

Sąd Najwyższy stwierdził, co następuje.

Zażalenie obrońcy skazanego skutkowało uchyleniem zaskarżonego zarządzenia i przekazaniem sprawy do dalszego prowadzenia, chociaż nie z powodów wskazanych w zarzucie sformułowanym z tym środka zaskarżenia.

W dniu 23 stycznia 2020 r. od wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 27 listopada 2019 r., sygn. akt V Ka (...), utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w T. z dnia 8 lipca 2019 r., II K (...), wpłynęła kasacja obrońcy skazanego - adw. S. P. (data nadania – 18 stycznia 2020 r. – k. 14). Jednocześnie obrońca wniósł o zwolnienie skazanego od kosztów sądowych w zakresie opłaty od kasacji. Uzasadniając swoje stanowisko w tym zakresie podniósł, że aktualne możliwości finansowe skazanego nie pozwalają mu na poczynienie jakichkolwiek oszczędności, ponieważ uzyskuje on wynagrodzenie w kwocie 2832 zł. Ponadto musi uregulować obciążenia wynikające z prawomocnego wyroku, czyli zadośćuczynienie na rzecz pokrzywdzonej w kwocie 4 000 zł oraz koszty sądowe w kwocie 2 000 zł (k. 4 – 11 akt WKK).

Postanowieniem z dnia 26 lutego 2020 r. Sąd Okręgowy w G. , rozpoznając wniosek obrońcy skazanego odmówił zwolnienia od opłaty od kasacji i wezwał skazanego do jej uiszczenia w terminie 7 dni, pod rygorem uznania kasacji za bezskuteczną (k. 20 – 21 akt WKK).

Wezwanie do uiszczenia opłaty od kasacji obrońca skazanego odebrał w dniu 18 marca 2020 r. Korespondencja zawierająca wezwanie skierowana do M. S. po podwójnym awizowaniu została złożona do akt sprawy (k. 22 – epo, k.31A). Termin do uiszczenia opłaty od kasacji upływał z dniem 25 marca 2020 r.

W piśmie z dnia 24 marca 2020 r. (data nadania) obrońca M. S. sformułował ponowny wniosek o zwolnienie skazanego z kosztów sądowych, który uzasadnił

tym, że sytuacja skazanego ulegał zmianie, ponieważ przebywa on w Zakładzie Karnym, gdzie odbywa karę 3 lat pozbawienia wolności. Skazany nie jest zatem człowiekiem pracującym i otrzymującym wynagrodzenie przewyższające kwotę minimalnego wynagrodzenia za pracę.

M. S. odbywa karę pozbawienia wolności od dnia 4 lutego 2020 r. (k. 36 – akt WKK).

Zarządzeniem z dnia 6 kwietnia 2020 r., sygn. akt V WKK (...), upoważniony Sędzia Wydziału V Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w G. , na podstawie art. 530 § 2 k.p.k., odmówił przyjęcia kasacji wobec nieuzupełnienia jej braku formalnego.

Przepis art. 527 § 1 k.p.k. stanowi, że kasacja podlega opłacie. Nieopłacona kasacja dotknięta jest brakiem formalnym, podlegającym uzupełnieniu w trybie określonym w art. 120 § 1 k.p.k. Z treści art. 120 § 2 k.p.k. wynika, że w razie uzupełnienia braku w określonym terminie pismo procesowe zawierające kasację wywołuje skutki od daty jego wniesienia, w przeciwnym natomiast wypadku pismo to pozostaje bezskuteczne, co stosownie do treści art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 429 k.p.k. i art. 120 § 2 k.p.k., wywołuje decyzję o odmowie przyjęcia kasacji jako niespełniającej formalnego warunku jej wniesienia.

Pierwotnie złożony wniosek o zwolnienie od opłaty (zawarty w kasacji) został rozpoznany przez Sąd Okręgowy odmownie, co skutkowało wezwaniem obrońcy do uzupełnienia braku formalnego kasacji. W terminie do uzupełnienia został złożony kolejny wniosek o zwolnienie od opłaty autorstwa adw. S. P. , który odwoływał się do nowego faktu odbywania kary pozbawienia wolności, co, w ocenie obrońcy skazanego, wpłynęło na sytuację majątkową i finansową M. S. .

Przepis art. 527 § 2 k.p.k. wprost stwierdza, że osoba pozbawiona wolności nie uiszcza opłaty przy wnoszeniu kasacji. Osadzenie M. S. miało miejsce w dniu 4 lutego 2020 r., z kolei termin do uzupełnienia braku formalnego w postaci uiszczenia opłaty upływał w dniu 25 marca 2020 r., a zatem gdy skazany był już pozbawiony wolności. Co więcej, skazany był już pozbawiony wolności w dacie rozpoznania pierwotnego wniosku o zwolnienie z opłaty i wezwania do jej

uiszczenia od rygorem uznania kasacji za bezskuteczną. W doktrynie i orzecznictwie został wyrażony pogląd, który Sąd Najwyższy podziela, że jeżeli wnoszący kasację został pozbawiony wolności po jej wniesieniu, ale w czasie, w którym ciążył na nim obowiązek uiszczenia opłaty i obowiązku tego do chwili pozbawienia wolności nie zrealizował, korzysta ze zwolnienia od opłaty na podstawie § 2 art. 527 k.p.k. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 listopada 2008 r., V KZ 59/08; por. także P. Hofmański, E. Sadzik, K. Zgryzek, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, tom III, Warszawa 2012, s. 281). Taka właśnie sytuacja miała miejsce w rozpatrywanej sprawie. Uprawnia to do stwierdzenia, że brak formalny kasacji w postaci nieuiszczenia opłaty przestał istnieć przed upływem terminu do jego usunięcia (zob. też postanowienie SN z dnia 8 lutego 2011 r., III KZ 2/11).

Zauważyć należy, że orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2016, V KZ 16/16, do którego odwołano się w zaskarżonym zarządzeniu, dotyczyło co prawda nieuzupełnienia braku formalnego kasacji w postaci opłaty, ale w zupełnie innych realiach faktycznych. W tamtej sprawie skazany został osadzony już nie tylko po upływie terminu wyznaczonego do uiszczenia opłaty, a nawet po wydaniu zarządzenia o odmowie przyjęcia kasacji.

W ramach ponownego rozpoznania sprawy Sąd Okręgowy powinien rozważyć, czy kasacja spełnia pozostałe warunki formalne umożliwiające nadanie jej biegu.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w sentencji postanowienia.